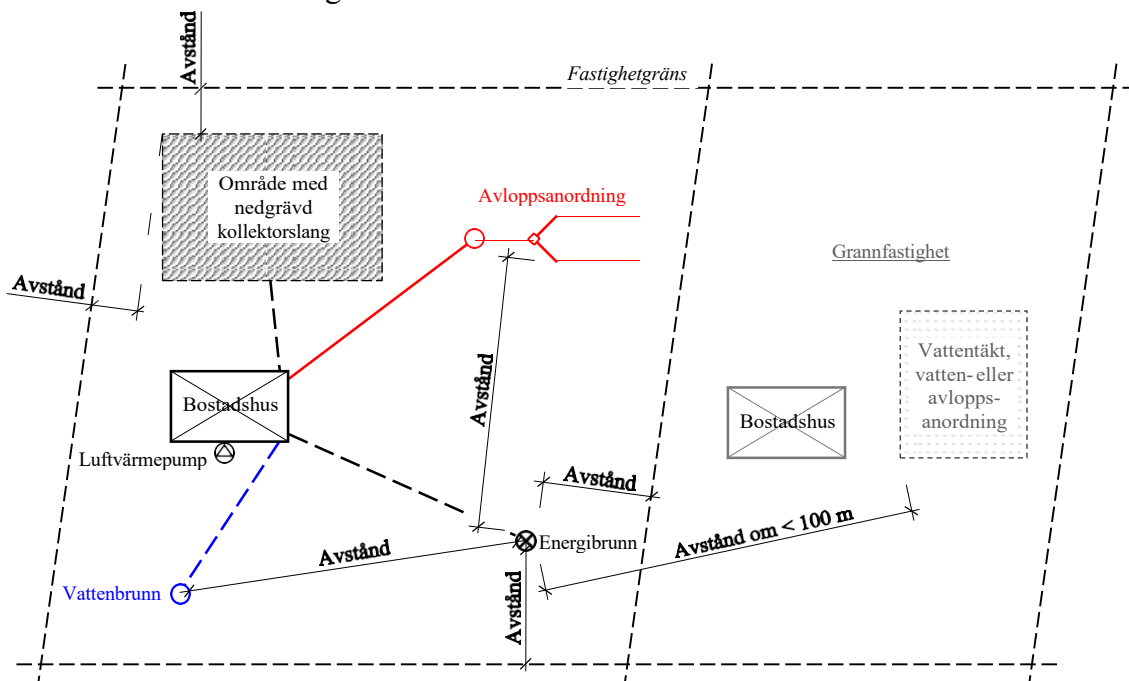

Information värmepumpar

Så här kan du markera i den karta som ska bifogas med
anmälan/ansökan
Ange markerade avstånd i meter.

Allmänt om värmepumpar

Generellt råder **anmälningsplikt** för värmepumpar. I Bodens kommun omfattas även luftvärmepumpar av anmälningskrav. Lämna in din anmälan till miljö- och byggnämnden i god tid, minst 6 veckor innan arbetet påbörjas. Om du börjar inrätta en värmepumpsanläggning före anmälan lämnats in kan du bli skyldig att betala en miljöstraffavgift eller bli dömd för otillåten miljöverksamhet.

Om du ska installera en värmepump inom ett vattenskyddsområde kan det krävas **tillstånd**. Installationen får då inte påbörjas förrän du har fått tillståndet från miljö- och byggnämnden. Blankett finns på kommunens hemsida www.boden.se

Kontakta miljö- och byggenheten tel. 0921-620 00 (medborgarservice) om du har frågor.

Typ av värmepump

Bergvärme

Normbrunn -16

Energibrunnsborrning bör utföras enligt Normbrunn -16 som tagits fram av Sveriges geologiska undersökning SGU (www.sgu.se). SGU rekommenderar att certifierade brunnsbore anlitas.

Uppgiftsskyldighet till Sveriges geologiska undersökning, SGU

Den som yrkesmässigt utför borrning av energibrunn är skyldig att lämna skriftlig redogörelse, borrprotokoll, för arbetet och resultaten till SGU.

Energibrunnens placering – rekommenderade avstånd

4 meter: För att minska risken för skada på dränering eller byggnad bör energibrunnen placeras minst 4 meter från närmaste husvägg.

10 meter: För att närliggande fastigheter ska ha möjlighet att borra för bergvärme bör energibrunnen placeras minst 10 meter från fastighetsgräns.

20 meter: För tätt placerade energibrunnar tar energi från varandras värmeupptagningsområden och kan då inte leverera den beräknade energimängden. Energibrunnen bör placeras minst 20 meter från befintliga energibrunnar. Om rekommenderat avstånd inte kan uppnås kan borrhålet vinklas för att uppnå ett avstånd på 20 meter i det aktiva djupet.

20-30 meter: För att minska risken för påverkan på vattnet i närliggande vattenbrunnar bör energibrunnen placeras minst 20 meter från en grävd vattenbrunn och minst 30 meter från en borrarad vattenbrunn.

30 meter: Energibrunnen bör placeras minst 30 meter från enskilda avloppsanordningar och högre i terrängen för att undvika att avloppsvatten tränger ner till grundvattnet via energibrunnen och sedan letar sig till eventuella vattenbrunnar.

Jordvärme

I ytskiktet av marken lagras solvärmens under sommaren. Den mängd energi som kan utvinnas är störst i jordar med hög vattenhalt. Det bör finnas öppna ytor så att grävare kommer fram utan att skada träd, rabatter m.m. Vid nedläggning av kollektorslang till jordvärme måste man ta hänsyn till dräneringar, kablar, vatten- och avloppsledningar. Det är också viktigt att kollektorslangen ligger på rätt djup och med rätt avstånd och att en slangkarta upprättas så att framtida grävningar kan utföras utan att anläggningen skadas. Om kollektorslangen placeras nära en fastighetsgräns måste den läggas på ett sådant avstånd att inte träd, buskar eller annan växtlighet på närliggande fastigheter skadas.

Luftvärmepumpar

Luftvärmepumpar består av delar som behöver kopplas ihop, så kallat splitutförande. Installation av denna typ av utrustning får endast göras av företag som är certifierade och av en person med personligt certifikat. På www.incertonline.se kan du kontrollera personcertifikat och söka certifierade företag.

Ytvatten (sjövärme)

Om ytvatten är värmekälla ska kollektorn vara väl förankrad så den inte flyter upp. För att minska risken för skador på kollektorn ska området markeras med bojar eller liknande. Skylt med karta som visar kollektorns utbredning i sjön, synlig från såväl landsidan som sjösidan, ska sättas upp i anslutning till anläggningen. På skylten ska även ägarens namn och telefonnummer uppges.

Anläggningsägarens ansvar

Enligt Miljöbalken (1998:808) är anläggningsägaren alltid ansvarig för eventuella skador som uppkommer vid inrättande av värmepumpsanläggning, exempelvis förorenat grundvatten, skador på ledningsnät etc. Om värmepumpsanläggningens kollektorledningar placeras nära eller korsar kommunala vatten- och avloppsledningar måste kollektorledningarna isoleras för att undvika frysning av vatten- eller avloppsledningar. Kontakta kommunens avdelning för vatten, avlopp och avfall för anvisningar.

Värmepumpsanläggningar ska användas och underhållas med sådan omsorg att tillräcklig säkerhet fås mot utsläpp av köldmediet till atmosfären och köldbärare till mark och vatten.

Strandskydd

Generellt råder strandskydd inom 100 meter från sjöar och vattendrag.

Om en värmepumpsanläggning inrättas inom ett strandskyddsområde så att allmänheten hindras från att vistas på ett område där det råder allemansrätt eller om livsvillkoren för djur eller växtliv väsentligt förändras kan det bli aktuellt att ansöka om strandskyddsdispens.

Tillstånd för hantering av brandfarlig vara

I vissa fall kan det vara aktuellt att söka tillstånd för brandfarlig vara. För mer information kontakta Räddningstjänsten, tel. 0921-620 00 (medborgarservice).

Oljecisterner

Om du har en oljecistern som ska tas ur bruk är du skyldig att anmäla detta till miljö- och byggnämnden. Cisternen och dess ledningar måste rengöras och den får inte vara möjlig att fylla på. Om cisternen ligger i marken bör du ta upp den alternativt sandfylla den för att förhindra plötsliga sättningar i marken om den går sönder.

Köldbärarvätska

Naturvårdsverket och Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) rekommenderar etanol som lämplig köldbärarvätska. Inblandningen av denatureringsmedel, exempelvis isopropanol och n-butanol, bör inte överstiga 10 %.

Vid läckage eller annat fel som uppstår på anläggningen ska den ansvarige vidta åtgärder så att felet avhjälps samt se till att sanering av påverkat område utförs. Vid läckage eller annat fel som kan orsaka skador på hälsa och miljö ska miljö- och byggnämnden kontaktas.

Anläggningen ska vara försedd med tryckvakt och nivåkontroll med alarm för tryckfall i kollektorn. Vid alarm ska anläggningen omedelbart stänga ner.

Köldmedium - krav på certifiering

Sammanfogning av två eller flera delar av utrustning eller kretsar som innehåller eller är utformade för att innehålla köldmedium (fluorerade växthusgaser) får endast utföras av företag som är certifierade och av en person med personligt certifikat. Detsamma gäller vid påfyllning och avtappning av köldmedium från värmepumpen, vid åtgärdande av läckage samt vid borttagande av en eller flera delar i kretsen.

HFC får användas t.ex. R407, R404 a, R134 a, R290 (propan).

CFC- och HCFC får inte användas som köldmedium vid nyinstallation eller vid läcksökning i samband med tryck- och konserveringsmedel.

Skyldigt anger typ och mängd av köldmedium ska finnas på anläggningen.

Köldmedium – krav på läckagekontroll och rapportering

Den som installerar en hermetiskt sluten utrustning eller sätter en sådan utrustning i drift för första gången, eller installerar, bygger om eller gör något annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning, ska se till att läckagekontroll utförs i samband med arbetet.

Stationär hermetiskt sluten utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser omfattas inte av läckagekontroll.

Ex. 5 ton koldioxidekvivalenter motsvarar 2,82 kg R407C eller 2,39 kg

R410A Ex. 10 ton koldioxidekvivalenter motsvarar 5,64 kg R407C eller 4,79

kg R410A

Läckagekontroll - frekvens

Om utrustningen innehåller fluorerade växthusgaser motsvarande mer än 5 ton koldioxidekvivalenter och mindre än 50 ton koldioxidekvivalenter:

-minst var 12:e månad

-minst var 24:e månad om läckagevarningssystem installerats

Om utrustningen innehåller fluorerade växthusgaser motsvarande mer än 50 ton koldioxidekvivalenter och mindre än 500 ton koldioxidekvivalenter:

-minst var 6:e månad

-minst var 12:e månad om läckagevarningssystem installerats

Om utrustningen innehåller fluorerade växthusgaser motsvarande mer än 500 ton koldioxidekvivalenter:

-minst var 3:e månad

-minst var 6:e månad om läckagevarningssystem installerats

System som är hermetiskt slutna och är märkta som sådana och innehåller mindre än tio ton CO₂-ekvivalent av ämnen i Bilaga I (EU 2024/573 om fluorerade växthusgaser), alternativt mindre än 2 kg av ämnen i avsnitt 1 i Bilaga II (EU 2024/573 om fluorerade växthusgaser) är undantagna från krav på periodisk läckagekontroll.

Underrättelse och rapportering

Vid yrkesmässigt bruk ska operatör av stationär värmepumpsutrustning som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter eller mer underrätta miljö- och byggnämnden innan installation eller konvertering. Vidare ska en rapport med bl.a. resultatet av läckagekontroller lämnas in senast den 31 mars efterföljande år.

För mer information, se Förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser.